

Licence Creative Commons

Martin Loučka, Open Content z.s., 7. 9. 2018

7. výjezdní setkání editorů PaGIS, správců MIS a dalších příznivců IISPP

Tato prezentace je licencována pod CC BY 4.0 (Uvedte autora). [Licenční podmínky](#).

Stručný přehled přednášky

- Sumář autorského práva
- Proč a jak fungují CC?
- Data v IISPP a autorská práva
- Možné řešení

1 Autorské právo

Autorské dílo

- dílo literární a jiné dílo umělecké a dílo vědecké, které je jedinečným výsledkem tvůrčí činnosti autora a je vyjádřeno v jakékoli objektivně vnímatelné podobě
- počítačový program, fotografie a výtvar vyjádřený postupem podobným fotografii, které jsou původní v tom smyslu, že jsou autorovým vlastním duševním výtvozem
- databáze, která je způsobem výběru nebo uspořádáním obsahu autorovým vlastním duševním výtvozem, je dílem souborným

- denní zpráva nebo jiný údaj sám o sobě (...)

Úřední dílo

Ochrana podle práva autorského se nevztahuje na

úřední dílo, jímž je právní předpis, rozhodnutí, opatření obecné povahy, veřejná listina, veřejně přístupný rejstřík a sbírka jeho listin, jakož i úřední návrh úředního díla a jiná přípravná úřední dokumentace, včetně úředního překladu takového díla, sněmovní a senátní publikace, pamětní knihy obecní (obecní kroniky), státní symbol a symbol jednotky územní samosprávy a jiná taková díla, u nichž je veřejný zájem na vyloučení z ochrany.

Autor díla

Autorem je **fyzická osoba**, která dílo vytvořila.

Autorem díla je fyzická osoba, jejíž pravé jméno je obvyklým způsobem uvedeno na díle. Toto ustanovení se použije i tehdy, je-li toto jméno pseudonymem, pokud autorem přijatý pseudonym nezbuzuje pochybnosti o autorově totožnosti.

Právo autorské k dílu, které vzniklo společnou tvůrčí činností dvou nebo více autorů do doby dokončení díla jako dílo jediné (dílo spoluautorů), přísluší všem spoluautorům společně a nerozdílně.

Autorova práva

Osobnostní

- rozhodnout o zveřejnění svého díla.
- osobovat si autorství, včetně práva rozhodnout, zda a jakým způsobem má být jeho autorství uvedeno při zveřejnění a dalším užití jeho díla, je-li uvedení autorství při takovém užití obvyklé
- nedotknutelnost svého díla, zejména právo udělit svolení k jakékoli změně nebo jinému zásahu do svého díla, nestanoví-li tento zákon jinak

Autorova práva

Majetková

- své dílo užít v původní nebo jiným zpracované či jinak změněné podobě, samostatně nebo v souboru anebo ve spojení s jiným dílem či prvky a
- udělit jiné osobě smlouvou oprávnění k výkonu tohoto práva
- jiná osoba může dílo užít bez udělení takového oprávnění pouze v případech stanovených zákonem
- **rozmnožování**, rozšiřování, pronájem, půjčování, vystavování, **sdělování veřejnosti**

Zaměstnanecké dílo

Není-li sjednáno jinak, zaměstnavatel vykonává svým jménem a na svůj účet autorova majetková práva k dílu, které autor vytvořil ke splnění svých povinností vyplývajících z pracovněprávního nebo služebního vztahu.

Autorova osobnostní práva k zaměstnaneckému dílu zůstávají nedotčena. Vykonává-li zaměstnavatel majetková práva k zaměstnaneckému dílu, má se za to, že autor svolil ke zveřejnění, úpravám, zpracování včetně překladu, spojení s jiným dílem, zařazení do díla souborného, jakož i k tomu, aby uváděl zaměstnanecké dílo na veřejnost pod svým jménem, ledaže je sjednáno jinak.

Dispozice s dílem

Kdy mohu užívat dílo?

- Jsem autorem
- Jsem vykonavatelem majetkových práv (např. zaměstnavatel)
- Mám licenci
- Pohybuji se v režimu výjimek a omezení
- Je to dílo volné

Kdy mohu do díla zasahovat?

- jsem autorem
- mám souhlas

Databáze § 88

- soubor nezávislých děl, údajů nebo jiných prvků, systematicky nebo metodicky uspořádaných a individuálně přístupných elektronickými nebo jinými prostředky
- právo na **vytěžování** nebo na **zužitkování** celého obsahu databáze nebo její kvalitativně nebo kvantitativně podstatné části a právo **udělit jinému oprávnění** k výkonu tohoto práva.
- **vytěžování** = trvalý nebo dočasný přepis celého obsahu databáze nebo jeho podstatné části na jiný podklad, a to jakýmkoli prostředky nebo jakýmkoli způsobem.
- **zužitkování** = jakýkoli způsob zpřístupnění veřejnosti celého obsahu databáze nebo jeho podstatné části rozšiřováním, rozmnožením, pronájemem, spojením on-line nebo jinými způsoby přenosu.

2 Proč a jak fungují CC?

Veřejné licence

Nabídka

O podání návrhu na uzavření smlouvy jde i tehdy, směřuje-li projev vůle i vůči neurčitému počtu osob. Obsah smlouvy nebo jeho část lze určit také odkazem na licenční podmínky, jež jsou stranám známé nebo veřejně dostupné.

Akceptace

Osoba, která má v úmyslu návrh přijmout, může vyjádřit souhlas s návrhem na uzavření smlouvy provedením určitého úkonu bez vyrozumění navrhovatele, zejména poskytnutím nebo přijetím plnění. V tomto případě je přijetí návrhu účinné v okamžiku, kdy byl tento úkon učiněn.

Creative Commons

Původ v USA, Verze 4.0

Cíl: vytvořit smluvní základ pro užití autorského díla

Prostředky: jednoduché opatření díla licenční doložkou

Výsledek: veřejná licenční nabídka, neodvolatelná

Charakter podmínek: bezúplatné, široká licence, modulární obsah, downstream, ukončení porušením

Creative Commons - moduly

Uvedení autora

- zachování informací o původu a licenci k dílu
- oznámit změny díla a zachovat předchozí oznámení
- uvedení podmínek licence - hyperlink

Creative Commons - moduly

Nekomerční užití

Nikoli primárně určené nebo míněné pro účely obchodní výhody nebo peněžitého protiplnění.

Problematická interpretace

Právnícké osoby, instituce

Creative Commons - moduly

Zachování licence a odvozená díla

- úpravy pro domácí potřeby možné
- nemožno sdílet upravená díla
- možno sdílet upravená díla pod kompatibilní licencí
- možno sdílet upravená díla

Copyleft?

Creative Commons - rizika

Faktická nemožnost dílo stáhnout

Odpovědnost v autorském právu

- objektivní odpovědnost rušitele
- regresní nároky
- dobrá víra proti autorovi nefunguje

Řetězení licencí

- snaha omezit problém - nemožnost podlicencování
- namísto toho downstream, přímý vztah s autorem

Duální licencování

Šíření díla pod CC neomezuje jiné formy licencování

Vhodné pro obchodní účely

- odstranění restrikcí pro privilegované uživatele

Problém ohledně licence na vstupu

Databáze

Součástí licenčních podmínek CC je též právo “užívat” (vytěžovat, zužitkovat) databázi podle § 88, pokud je součástí předmětu licence.

Je tedy podstatné jednoznačně deklarovat, že předmětem licence je pouze určitý obsah, nikoli celá databáze správce.

3 Data v IISPP a ©

IISPP

[Památkový katalog](#)

[Metainformační systém](#)

[Geoportál](#)

Užití těchto poskytovaných dat je možné za podmínek licence CC BY-SA 4.0

[<http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/deed.cs>], což znamená, že: "Odběratel může dílo kopírovat a dále

distribuovat na jakémkoli médiu a v jakémkoli formátu. Odběratel smí dílo upravovat, transformovat či začlenit do vlastního díla pro jakýkoli účel, a to včetně komerčního využití. Povinností odběratele je uvést autorství, poskytnout s dílem odkaz na licenci a **vyznačit provedené změny**. Toho může odběratel docílit jakýmkoli rozumným způsobem,

nicméně nikdy ne způsobem naznačujícím, že by poskytovatel licence schvaloval nebo podporoval odběratele nebo

způsob užití díla odběratelem. Pokud dílo či jeho odvozeniny šíří odběratel dále, musí zachovat licenci. **Díla vzniklá s využitím dat a výstupů opatří žadatel a odběratel kromě odkazu na licenci CC BY-SA 4.0 také doložkou: "datový**

podklad: Geoportál památkové péče, Národní památkový ústav, <https://geoportal.npu.cz>. Stav dat k: dd.mm.rrrr."

Relevantní datum je uloženo po extrakci v .zip archivu v souboru ExtractDataLog.xml v tagu ExtractData date. V

případě, že odebraná data slouží jako podklad pro vytvoření tištěného kartografického díla, předá žadatel a odběratel dodavateli autorský výtisk.

Kategorie a původ děl

Jaká díla se nacházejí v systémech?

- databáze
- fotografie
- kartografická díla
- literární díla

Čí díla to jsou?

- autoři prvotních záznamů
- autoři fotografií
- **autoři zachycených děl (staveb)**

**Užití díla umístěného na veřejném
prostranství**

Je-li to možné, je nutno uvést jméno autora.

Bernský třístupňový test

zvláštní případy dle AZ

běžný způsob užití díla

oprávněné zájmy autora

Clearance autorských práv

V rámci IISPP dochází k užití: rozmnožování, sdělování veřejnosti
(plus: zařazování do databáze, vodoznaky)

Aby bylo možno užít, je třeba mít právní důvod - výlučná práva, jejich výkon, či smlouva

- 1) Úřední díla
- 2) Ne-úřední díla

Úřední díla není možno dále licencovat - *nemo plus iuris*

Ne-úřední díla je možno dále licencovat, ale je potřeba ošetřit licenci na vstupu.

4 Možné řešení

Získávání licence na vstupu

Nutno rozlišit kmenové zaměstnance a externí dodavatele obsahu

V případě zaměstnanců postačuje vhodná pracovní smlouva

- získání práva výkonu majetkových práv

V případě externích dodavatelů nutno získat licenci:

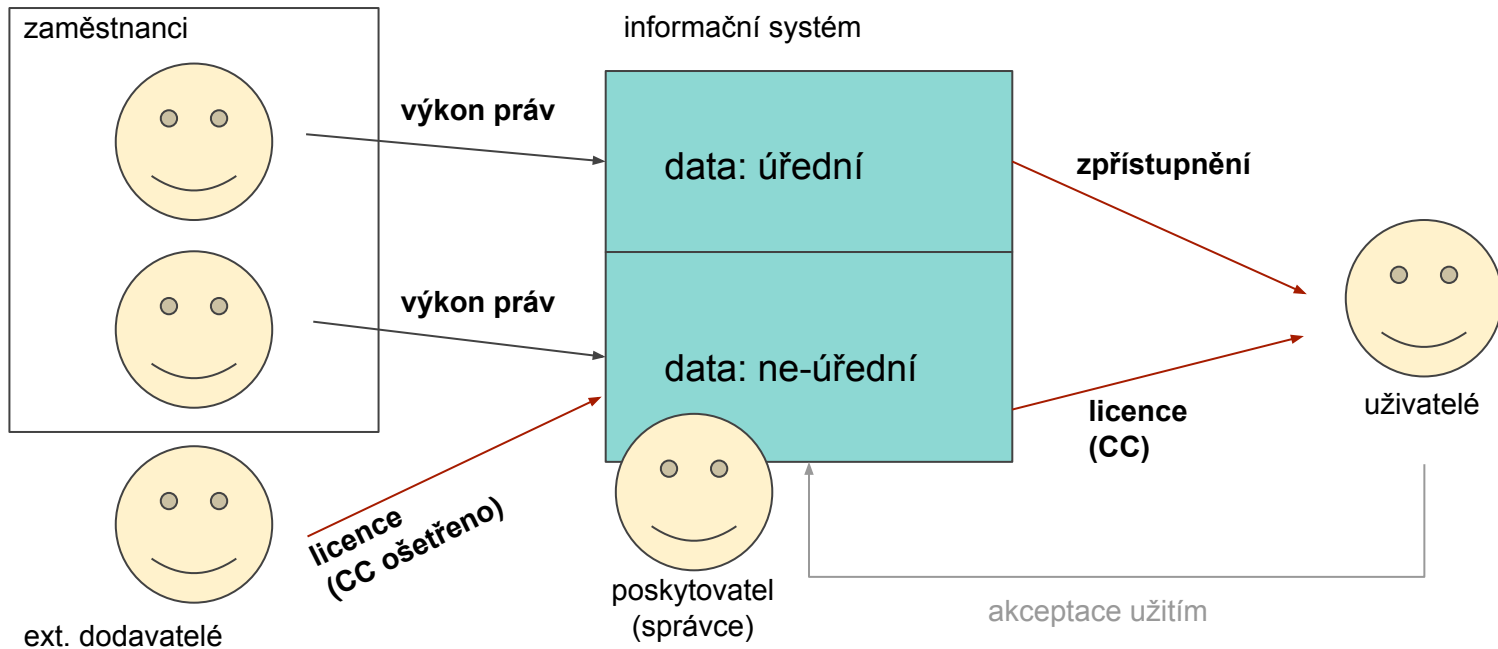
- aby mohl správce obsah licencovat uživatelům
- individuální licenční smlouvy, případně integrováno přímo v procesu přidávání obsahu

Licencování uživatelům navenek

- nutno rozlišovat úřední a ne-úřední díla
- v případě úředních děl není možné nabízet licenci k užití
 - postačí zpřístupnění ke stažení
 - je možné zahrnout code of conduct webu
- v ostatních případech je naopak licence nutná
 - bylo řádně získáno oprávnění?
 - umožňuje vstupní licence zpřístupňování pod CC?
 - teoreticky možné různé moduly CC povolené licencí na vstupu
 - má poskytovatel vstupní licence oprávnění?
 - licenční nabídka jen na příslušných místech
 - licenční nabídka jen k opravdu licencovanému obsahu
(ne celý web)

Licenční model

Prostor pro diskuzi

Co s existujícími daty?

Mají ošetřenou licenci na vstupu?

Jsou známí autoři?

Umožňuje systém inkorporaci automatického smluvního procesu?

Umožňuje systém rozlišení úředních a licencovaných děl?

Děkuji za pozornost

Mgr. Martin Loučka

loucka.martin@gmail.com

Open Content z.s.

TaylorWessing Prague